Dosarul nr. 3-4028/2019
2-19155904-12-3-01102019

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunţat public la 30.10.2024 în mun. Chişinău
Hotărârea integrală întocmită la 22.01.2025

30.10.2024 mun. Chişinău
Judecătoria Chișinău (sediul Rîşcani)
Instanța compusă din :
Preşedintele şedinţei, judecător specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ Igor Barbacaru
Grefier Versavia Șumilin

examinând în ședință publică, acţiunea de contencios administrativ, înaintată de către Elena Makovețkaia împotriva Băncii Naționale a Moldovei, persoană terță BC „Energbank" SA, și acţiunea de contencios administrativ, înaintată de către SA „Enteh" împotriva Băncii Naționale a Moldovei, persoană terță BC „Energbank" SA, cu privire la anularea actului administrativ,

a c o n s t a t a t :

La 30.09.2019, Elena Makovețkaia s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Băncii Naționale a Moldovei, persoană terță BC „Energbank" SA, solicitînd :

- Anularea Hotărârii Comitetului Executiv al BNM nr. 188 din 10.07.2019 în partea ce se referă la Elena Makovețkaia, ca neîntemeiată și ilegală;
- Anularea Hotărârii Comitetului Executiv al BNM nr. 227 din 29.08.2019 cu privire la cererea prealabilă depusă de Elena Makovețcaia în partea ce se referă la Elena Makovețcaia, ca neîntemeiată și ilegală.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat următoarele : la data de 10.07.2019 Banca Națională a Moldovei a emis Hotărârea Comitetului Executiv al BNM nr. 188 din 10.07.2019.

Prin scrisoarea nr.09-01210/53/2181 din 11.07.2019 parvenită de la BNM, Elena Makovețkaia a recepționat de la BNM Hotărârea Comitetului Executiv al BNM nr. 188 din 10.07.2019 „Cu privire la cererile prealabile depuse de către „Omnimoon Networks Limited", „Evident-Electro" S.A., ÎCS „Dima-Holding" SRL, „Electroreparație Grup" SRL, „Hostex Establishment" referitor la prelungirea termenului de înstrăinare a acțiunilor deținute în capitalul social al B.C. „Energbank" S.A.

Prin Hotărârea nr. 188 din 10.07.2019 a fost respinsă cererea depusă de Elena Makovețkaia în vederea prelungirii cu 3 luni a termenului pentru înstrăinarea acțiunilor deținute în capitalul social al B.C. „Energbank" S.A. de către acționarii B.C. „Energbank" S.A., inclusiv Elena Makovețkaia.

La data de 01.08.2019, Elena Makovețkaia a manifestat dezacordul față de Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 188 din 10.07.2019 prin depunerea cererii prealabile direct la sediul BNM, prin care a solicitat : „Anularea Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a

Moldovei nr. 188 din 10.07.2019 în partea ce se referă la Elena Makoveţkaia.

La data de 29.08.2019, BNM a emis Hotărârea Comitetului Executiv al BNM nr. 227 din 29.08.2019 „Cu privire la cererile prealabile depuse de către „Omnimoon Networks Limited", I.C.S. „Dunav" S.A., „Enteh" S.A., „Electroreparaţie Grup" S.R.L., Elena Macoveţkaia", prin care cerinţele formulate de Elena Makoveţkaia în cererea prealabilă au fost respinse.

În condiţiile în care Hotărârea BNM nr. 188 din 10.07.2019 a rămas în vigoare unica cale de apărare a drepturilor Elena Makoveţkaia este cea de a depune cerere în instanţa de judecată.

Elena Makoveţkaia consideră Hotărârile (Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei nr. 188 din 10.07.2019 şi Hotărârea Comitetului Executiv al BNM nr. 227 din 29.08.2019) contestate neîntemeiate şi ilegale precum şi pasibile de a fi anulate.

În motivarea hotărârilor contestate (Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei nr. 188 din 10.07.2019 şi Hotărârea Comitetului Executiv al BNM nr. 227 din 29.08.2019) la prima etapă BNM a invocat lipsa riscului periclitării stabilităţii financiare, ceea ce nu corespunde realităţii.

În conformitate cu dispoziţiile alin.(6) art. 52 din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017 : „Banca Naţională a Moldovei poate dispune prelungirea termenului de 3 luni prevăzut la art.45 alin.(4), art.46 alin.(4) şi la alin.(2) din prezentul articol cu perioade a cîte cel mult 3 luni, de cel mult 3 ori, în cazul în care prelungirea este necesară în vederea neadmiterii periclitării stabilităţii financiare...".

Dispoziţiile art. 2 din Legea cu privire la Comitetul Naţional de Stabilitate Financiară nr. 209/2018, definesc – „stabilitate financiară" după cum urmează : „situaţie în care este prevenită acumularea riscului sistemic...". Prin „risc sistemic " se are în vedere : „risc de perturbare a sistemului financiar, care poate avea consecinţe negative grave pentru sistemul financiar şi economia reală".

Prevederile citate supra se referă la *„consecinţe negative grave"* în calitate de temei pentru calificarea unui risc drept sistemic şi nu la consecinţe negative foarte grave.

Spre regret BNM a omis să ţină cont de faptul că în cazul în care termenul de vânzare a acţiunilor deţinute de acţionari la B.C. „Energbank" S.A. nu va fi prelungit urmare a refuzului BNM, există probabilitatea sporita ca consecinţa negativă gravă să se producă.

Ilegală este concluzia BNM precum că în speţă nu poate surveni un risc sistemic deoarece B.C. „Energbank" S.A. nu este o societate de importanţă sistemică. În vederea confirmării faptului că concluzia BNM este ilegală menţionează faptul că conform dispoziţiilor art. 3 din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017 : *„Societate de importanţă sistemică reprezintă bancă-mamă/societate de investiţii-mamă, societate financiară holding-mamă, societate financiară holding mixtă-mamă sau bancă/societate de investiţii al cărei faliment sau a cărei funcţionare defectuoasă ar putea declanşa un risc sistemic".*

Dispoziţiile legale citate supra scot în evidenţă faptul că falimentul sau funcţionarea defectuoasă a unei bănci de importanţă sistemică poate declanşa un risc sistemic, însă nu rezultă că falimentul sau funcţionarea defectuoasă a unei bănci care nu este de importanţă sistemică nu poate declanşa un risc sistemic.

În condiţiile în care prevederile legale nu conţin dispoziţii care să limiteze apariţia riscului sistemic şi în condiţiile în care dispoziţiile legale se referă doar la situaţiile legate de funcţionarea băncilor cu caracter sistemic, evident este faptul că concluzia BNM este greşită, şi respectiv refuzul BNM în prelungirea termenului de vânzare pe acest temei ilegal.

În actele emise de BNM în vederea aplicării Legii privind activitatea băncilor nr. 202/2017 aceasta (BNM) face referire la pct. 4 al Metodologiei de identificare a societăţilor de tip O-SII din Republica Moldova, aprobată Hotărârea BNM nr.192 din 31.07.2018, care prevede : *„Băncile care vor acumula un*

scor final superior pragului de 425 puncte de bază vor fi recunoscute drept societăţi de tip O-SII, ulterior, fiind subiectul cerinţei de menţinere a amortizorului de capital pentru importanţă sistemică".

În conformitate cu prevederile pct.2 al Hotărârii BNM nr. 193 din 31.07.2018 „Cu privire la stabilirea societăţilor de tip O-SII şi aprobarea amortizoarelor de capital ale băncilor, şi în temeiul art.63 alin.(7) din Legea nr.202 din 06.10.2017 privind activitatea băncilor, a fost indicat : „Se stabileşte lista băncilor care sunt societăţi de tip O-SII din Republica Moldova, conform situaţiei din 30.06.2018, după cum urmează : a) BC „MOLDOVA-AGROINDBANK" S.A., b) BC „Moldindconbank" S.A., c) B.C. „VICTORIABANK" S.A., d) BC „MOBIASBANCĂ - Groupe Societe Generale"S.A.".

Pe cale de consecinţă celor 4 bănci menţionate le-au fost stabilite rate individuale personal ale amortizorului O-SII (pct.3 din Hotărârea BNM nr. 193 din 31.07.2018), iar celorlalte bănci le-a fost stabilită o rată individuală comună a amortizorului de risc sistemic (pct.4 din Hotărârea BNM nr. 193 din 31.07.2018).

În conformitate cu dispoziţiile art. 63 alin. (2) din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017, : „în sensul alin.(1), băncile trebuie să dispună de fonduri proprii pentru amortizorul de conservare a capitalului, amortizorul anticiclic de capital specific băncii, amortizorul aferent societăţii de importanţă sistemică şi amortizorul de risc sistemic, în măsura şi în condiţiile prevăzute de actele normative emise de Banca Naţională a Moldovei în aplicarea prezentei legi...".

În aceste condiţii cert este faptul că cele 4 bănci identificate de BNM ca fiind societăţi de importanţă sistemică vor constitui amortizoare aferente, iar restul băncilor, care nu au fost identificate de către BNM ca şi sistemice, în sensul art. 63 al Legii privind activitatea băncilor nr. 202/2017, vor constitui doar amortizoare de risc sistemic.

Toate cele sus menţionate confirmă faptul că nu doar cele 4 bănci identificate de BNM, dar şi oricare altă bancă poate declanşa un risc sistemic.

Neîntemeiată este poziţia BNM prin invocarea faptului că scopul cerinţei de menţinere a amortizatorului de risc sistemic, stabilit pentru toate băncile conform Regulamentului sus-numit, este protejarea băncii prin asigurarea ei cu un nivel suplimentar de fonduri proprii pentru ca, în cazul materializării unui risc sistemic inerent procesului de tranziţie la noile cerinţe de reglementare şi supraveghere bancară sau asociat unei situaţii macroeconomice volatile, banca să fie capabilă să acopere pierderile survenite" (pag. 4 din hotărârea contestată), deoarece BNM nu era în drept să ofere interpretări oficiale (eronate) ale prevederilor legale.

În suport poziţiei menţionate mai sus invocă dispoziţiile art. 72 alin. (1) şi (2) din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, care prevăd : „(1) Actele de interpretare oficială a Constituţiei Republicii Moldova şi a legilor constituţionale sînt adoptate de către Curtea Constituţională. (2) Interpretarea oficială a legilor, altele decît cele menţionate la alin.(1), se realizează exclusiv de către Parlament prin adoptarea legilor de interpretare".

În aceste condiţii evident este faptul că doar Parlamentul este organul oficial în drept să ofere interpretări oficiale ale prevederilor legilor organice (inclusiv a prevederilor Legii privind activitatea băncilor nr.202.2017).

BNM în mod ilegal a calificat B.C. „Energbank" S.A. ca nefiind o societate de importanţă sistemică, deoarece potrivit alin.(7) art. 63 din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017, „în aplicarea *prezentului articol, Banca Naţională a Moldovei întreprinde următoarele, fără a se limita la acestea : stabileşte modalitatea de calcul al amortizoarelor de capital, identifică băncile care sînt societăţi de importanţă sistemică şi băncile cărora li se aplică amortizorul de risc sistemic, stabileşte ratele aplicabile la calcularea amortizoarelor de capital, poate recunoaşte ratele amortizoarelor de*

capital stabilite de autorităţile din alte state şi, după caz, aplică măsuri de conservare a capitalului”.

Metodologia de identificare a societăţilor de tip O-SII din Republica Moldova, aprobată prin Hotărârea BNM nr. 192 din 31.07.2018, nu este aplicabilă în speţă, or aceasta are un obiect de reglementare limitat prin însăşi norma legală în temeiul căreia a fost emisă, şi anume art.63 alin.(7) din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017, fapt confirmat în cap.1 din Metodologie *(„în conformitate cu art. 63 alin. (7) din Legea privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017, ...”).* De menţionat că metodologia sus indicată este un act intern al BNM şi nu este un act normativ. Ea nu a fost publicată în Monitorul Oficial (spre deosebire, de altfel, de Hotărârea BNM nr.193, din aceeaşi dată, citată mai sus) şi nu produce efectele prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, inclusiv nu are un caracter public, obligatoriu, general şi impersonal, iar prevederile ei nu sunt executorii, opozabile tuturor subiecţilor de drept.

În speţă nu invocă necesitatea publicării în Monitorul Oficial a Metodologiei, ci doar aceea că tocmai în virtutea nepublicării Metodologiei lipseşte caracterul de act normativ a acesteia, corespunzător prevederile acestei Metodologii nu sunt obligatorii pentru subiecţii de drept şi nu pot fi aplicate întru aplicarea altor prevederi legale decât a celor de la art. 63 din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017.

Pe cale de consecinţă constată că BNM este în drept să identifice băncile de importanţă sistemică doar întru aplicarea şi în contextul art. 63 din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017, adică doar în scopul impunerii unor amortizoare de capital corespunzătoare, nu şi întru aplicarea altor prevederi din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017 (în speţă prevederile art. 51 alin. 6).

Menţionează aceea că determinarea unei bănci ca fiind de importanţă sistemică întru aplicarea şi în contextul art. 3 şi art. 51 alin. (6) din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017 nu urmează a fi efectuată de către BNM, deoarece determinarea făcută de către BNM este valabilă doar în aplicarea art. 63 care se referă la amortizoarele de capital, nu şi la riscul sistemic.

Neîntemeiată este poziţia BNM şi în privinţa invocării a aceea că nu există impedimente ca BNM să utilizeze această metodologie în scopul analizei existenţei unui pericol pentru stabilitatea financiară în contextul determinării condiţiei de prelungire a termenului de înstrăinare a acţiunilor conform art. 52 alin. (6) din aceeaşi lege deoarece, în opinia sa, BNM neîntemeiat extinde aria de aplicare a actelor sale interne şi, respectiv, a prevederilor legale.

Precizează faptul că BNM se contrazice în propriile argumente atunci când pe de o parte extinde în mod legal aria de aplicare a actelor sale interne şi ale prevederilor legale (faţă de situaţiile de fapt care nu pot fi guvernate de aceste norme juridice), iar pe de altă parte, respinge analogia indicată de către acţionari referitoare la existenţa interesului public în cazul protecţiei deponenţilor prin prisma prevederilor Legii privind redresarea şi rezoluţia băncilor nr. 232/2016.

Toate cele sus menţionate scot în evidenţă faptul că BNM a aplicat în raport cu B.C. „Energbank” S.A. şi acţionarii acesteia prevederi legale aplicabile altor situaţii juridice, adică a aplicat analogia legii. În speţă, această tehnică juridică este însă inaplicabilă şi contravine art. 6 alin. (1) şi (3) din Codul civil, potrivit căruia : *„(1) în cazul nereglementării prin lege ori prin acord al părţilor şi lipsei de uzanţe, raporturilor prevăzute la art.2 li se aplică, dacă aceasta nu contravine esenţei lor, norma legislaţiei civile care* reglementează raporturi similare (analogia legii) ... (3) Nu se admite aplicarea prin analogie a normelor care limitează drepturile civile sau care stabilesc răspundere civilă”.

În speţă, aplicarea analogiei legii ar fi limitat dreptul acţionarilor B.C. „Energbank” S.A. de a beneficia de prelungirea termenului de înstrăinare a acţiunilor sale.!

Nu poate fi acceptată din cauza lipsei suportului legal nici concluzia BNM precum că riscul

sistemic lipseşte dat fiind numărul mic al deponenţilor-persoane fizice ale Băncii (circa 53 000 de persoane), deoarece în textul legii nu sunt careva prevederi care ar permite BNM să facă o apreciere cantitativă a deponenţilor- persoane fizice care pot determina un risc sistemic, respectiv o astfel de concluzie a BNM este ilegală şi constituie o discriminare fără temei a acestor persoane fizice în raport cu deponenţii altor băncii, încălcând astfel principiile legale ale echităţii şi egalităţii tuturor în faţa legii.

În contextul celor expuse mai necesită a fi menţionat faptul că poziţia BNM nu este una stabilă în calitate de autoritate de supraveghere şi reglementare, deoarece pe de o parte, poziţia BNM este aceea că o cotă de 1% în capitalul unei bănci este considerată de BNM drept una substanţială iar de pe altă, o cotă de 2,5% pe care B.C. „Energbank" S.A. o are în piaţa depozitelor bancare este tratată de BNM drept una neesenţială, B.C. „Energbank" S.A. fiind tratată sub pragul de semnificaţie (pct.1 din Hotărârea contestată).

Poziţia sus menţionată a BNM încalcă normele legale privind principiile pieţei, inclusiv ale pieţei financiare, şi anume, prevederile art. 4 alin. (2) din Legea cu privire la Banca Naţională a Moldovei nr. 548/1995, care stipulează : *„Fără prejudicierea obiectivului său fundamental, Banca Naţională promovează şi menţine un sistem financiar bazat pe principiile pieţei şi sprijină politica economică generală a statului"....,* prevederile art. 126 alin. (1) din Constituţie : *„Economia Republicii Moldova este economie de piaţă, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată şi pe proprietatea publică, antrenate în concurenţă liberă",* prevederile art. 5 alin. (2) din Legea cu privire la investiţiile în activitatea de întreprinzător nr. 81-XV din 18.03.2004 : *„Republica Moldova asigură, în conformitate cu legislaţia în vigoare, cu tratatele internaţionale privind promovarea şi protejarea reciprocă a investiţiilor la care Republica Moldova este parte, un regim de securitate şi protecţie deplină şi permanentă a tuturor investiţiilor, indiferent deforma lor".*

Ilegală este poziţia BNM prin invocarea în textul hotărârii/hotărârilor contestate a lipsei interesului public în a dispune prelungirea termenului de înstrăinare a acţiunilor, deoarece şi în această privinţă BNM a admis interpretarea eronată a prevederilor legale.

În conformitate cu prevederile art. 52 alin. (6) din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017, *„Banca Naţională a Moldovei poate dispune prelungirea termenului de 3 luni prevăzut la art.45 alin.(4), art.46 alin.(4) şi la alin.(2) din prezentul articol cu perioade a cîte cel mult 3 luni, de cel mult 3 ori, ... în cazul în care există un interes public în a dispune prelungirea ...".*

Menţionează faptul că în cazul B.C. „Energbank" S.A. există un interes public în a prelungi termenul de înstrăinare din motiv că B.C. „Energbank" S.A. este o entitate de interes public. În speţă, acest interes public în a prelungi termenul de înstrăinare se materializează inclusiv în existenţa celor 53 000 de deponenţi ai B.C. „Energbank" S.A. motive pentru care este inadmisibil a considera că lipseşte un interes public din moment ce zeci de mii de persoane ar putea fi afectate de eventualele disfuncţionalităţi în activitatea B.C. „Energbank" S.A.

Legislaţia în vigoare stabileşte cazuri când există un interes public în cazul în care se protejează fondurile şi activele clienţilor. În conformitate cu dispoziţiile alin.(1) art. 58 din Legea privind redresata şi rezoluţia băncilor nr. 232/2016 : alin.(1) art. 58 lit. c*)...„Banca Naţională a Moldovei, în calitate de autoritate de rezoluţie, întreprinde o acţiune de rezoluţie cu privire la o bancă numai în cazul în care consideră că sînt îndeplinite cumulativ condiţiile următoare : c) acţiunea de rezoluţie este necesară din perspectiva interesului public în sensul art.60".*

Totodată dispoziţiile art. 60 din Legea privind redresarea şi rezoluţia băncilor nr. 232/2016, prevăd : *„în sensul art.58 alin.(1) lit.c), o acţiune de rezoluţie este considerată de interes public dacă este necesară pentru a atinge, respectiv este proporţională în raport cu unul sau mai multe obiective ale*

rezoluţiei prevăzute la art.55-57, iar lichidarea băncii conform procedurii de lichidare silită care este aplicabilă băncilor nu ar permite atingerea obiectivelor rezoluţiei în aceeaşi măsură”, iar art. 56 alin. (1) lit. e) din Legea privind redresarea şi rezoluţia băncilor nr. 232/2016, prevăd : *„Obiectivele rezoluţiei prevăzute la art.55 sînt următoarele : e) protejarea fondurilor şi activelor clienţilor”.*

BNM neîntemeiat obiectează referitoare la inaplicabilitatea prevederilor Legii privind redresarea şi rezoluţia băncilor nr. 232/2016, deoarece aceste prevederi au fost invocate cu titlu de exemplu pentru a arăta că însăşi legislaţia în vigoare prevede cazuri când necesitatea protejării fondurilor şi activelor clienţilor reprezintă un interes public, deci şi în acest caz interesul clienţilor şi deponenţilor Băncii determină existenţa interesului public în a prelungi termenul de înstrăinare a acţiunilor.

Neîntemeiată şi ilegală este poziţia BNM şi în ceea ce ţine de invocarea în textul Hotărârilor contestate a lipsei unui achizitor potenţial deoarece pe parcursul întregii perioade de timp acţionarii au fost în căutarea activă a potenţialilor investitori. Menţionează faptul că din partea unor investitori chiar au fost întreprinse acţiuni concrete.

Deşi în Hotărârea contestată însăşi BNM constată existenţa a 2 achizitori potenţiali care şi-au manifestat interesul de a achiziţiona o cotă substanţială de până la 100% în capitalul social al B.C. „Energbank” S.A., BNM în mod eronat a constatat că nu se întrunesc condiţiile legale enunţate mai sus pentru prelungirea termenului de vânzare a acţiunilor B.C. „Energbank” S.A., ceea ce în opinia sa este inadmisibil.

Astfel în perioada de pînă la depunerea cererilor de prelungire a termenului în adresa BNM au parvenit solicitări de la potenţiali achizitori ca - „Micro Kapital Management” - „Revenio Capital LTD” şi -„Vestigo Capital LTD”.

în privinţa achizitorului potenţial „Micro Kapital Management”, este de menţionat faptul că anume manifestarea interesului din partea acestei companii a stat la baza emiterii de către BNM a Hotărârii nr. 102 din 04.04.2019 prin care a fost prelungit pentru 3 luni termenul de vânzare a acţiunilor.

Chiar dacă anterior BNM (prin Hotărârea nr. 102 din 04.04.2019) a prelungit termenul de înstrăinare cu 3 luni urmare a existenţei achizitorului potenţial „Micro Kapital Management”, după aceasta BNM a refuzat prelungirea repetată a termenului din motiv că acest achizitor a indicat că nu a obţinut încă toate aprobările interne şi, respectiv, nu a depus încă o cerere pentru a obţine permisiunea prealabilă corespunzătoare de la BNM.

Menționează faptul că legislaţia în vigoare impune drept condiţie pentru prelungirea termenului faptul existenţei unui achizitor potenţial al cărui caracter potrivit şi adecvat să nu comporte suspiciuni întemeiate a momentul adoptării deciziei de prelungire, iar în speţă Micro Kapital Management tocmai că reprezintă atare achizitor potenţial, fapt confirmat însăşi de către BNM prin emiterea Hotărârii nr. 102 din 04.04.2019.

În condiţiile în care compania „Micro Kapital Management”, rămâne a fi un achizitor potenţia al deținerii în capitalul social al Băncii, şi în condiţiile în care situaţia nu a suferit careva modificări, evident este faptul că BNM urma să prelungească în mod repetat termenul de înstrăinare aşa cum a procedat în cazul emiterii Hotărârii nr. 102 din 04.04.2019.

Precizează faptul că unica condiţie impusă de lege pentru a dispune prelungirea termenului este existenţa unui achizitor potenţial al cărui caracter potrivit şi adecvat să nu comporte suspiciuni întemeiate la momentul adoptării deciziei de prelungire, circumstanţă care în speţă se atestă incontestabil.

Neîntemeiată este poziţia BNM cu referire la pretinsa contradicţie dintre declaraţiile achizitorului potenţial Micro Kapital Management, deoarece BNM în calitate de autoritate de supraveghere bancară urma să ţină cont de aceea că odată cu acumularea unor informaţii suplimentare cu privire la tranzacţia ce

urmează a fi efectuată, ar putea apărea necesitatea obţinerii unor aprobări interne suplimentare din partea achizitorului potenţial (Micro Kapital Management) care în speţă este un achizitor mare (specific).

Menţionează faptul că prin nedepunerea până la moment a unei cereri pentru obţinerea permisiunii prealabile şi, respectiv, neprezentarea setului de documente corespunzătoare nu poate fi calificat drept o contradicţie dintre declaraţii, cum nu poate fi calificat drept un refuz de a achiziţiona o deţinere în capitalul social al B.C. „Energbank" S.A.

În context precizează faptul că în cadrul unei tranzacţii urmează să aibă loc mai multe negocieri şi analize în baza cărora se ia o decizie cu privire la această tranzacţie, iar în speţă este vorba de achiziţionarea unei cote de până la 100% în capitalul social al unei bănci, care implică valorificarea unor resurse impunătoare şi efectuarea unui mare volum de lucru pentru a lua o decizie informată în privinţa cumpărării cotei respective.

În privinţa exprimării din partea „Micro Kapital Management" a interesului în diverse oportunităţi de a investi în sectorul financiar al Republicii Moldova, acest fapt nicidecum nu poate fi interpretat drept o reorientare a acestui potenţial achizitor faţă de alte investiţii decât cea în capitalul social al B.C. „Energbank" S.A. Precizează că prin această informaţie achizitorul potenţial dimpotrivă şi-a reconfirmat interesul de a investi în sectorul financiar din Republica Moldova, în special prin achiziţionarea unei deţineri în capitalul social al B.C. „Energbank" S.A., or această scrisoare a fost transmisă tocmai în contextul potenţialei achiziţii a unei atare deţineri.

Cu referire la obiecţia BNM precum că „Micro Kapital Management", *nu a demonstrat prin măsuri concrete interesul real în achiziţionarea acţiunilor (în special, nu a pregătit şi nu a depus cererea şi alte documente necesare pentru obţinerea aprobării BNM pentru achiziţionarea acţiunilor)* aceasta este una neîntemeiată, deoarece, motivele invocate de BNM sunt formale şi contrare legii.

Concluzia BNM precum că *circumstanţele care au stat la baza emiterii Hotărârii nr. 102 din 04.04.2019 privind prelungirea termenului de înstrăinare a acţiunilor nu s-au materializat şi nu mai sunt valabile pentru examinarea posibilităţii de prelungire a termenului menţionat",* este eronată deoarece legea nu impune necesitatea materializării circumstanţelor care au stat la baza emiterii hotărârii anterioare de prelungire.

În privinţa achizitorilor potenţiali „Revenio Capital LTD" şi „Vestigo Capital LTD", menţionează existenţa poziţiei eronate a BNM prin care a constatat atestarea de suspiciuni întemeiate în ceea ce priveşte respectarea criteriilor de calitate stabilite în art. 48 alin. (1) din Legea nr. 202/2017 *care în justificarea -poziţiei sale a argumentat prin aceea* că au fost identificaţi deţinători indirecţi din jurisdicţii ce nu implementează standardele internaţionale de transparenţă...

În vederea justificării poziţiei precum că BNM interpretează eronat prevederile legale, menționează faptul că modul de structurare a investiţiei, propus de achizitorii potenţiali, este unul provizoriu și în mod evident poate fi modificat. BNM urma să ia în considerare faptul că achizitorii potenţiali nu sunt familiarizaţi cu legislaţia Republicii Moldova şi nu cunosc care sunt jurisdicţiile calificate de către această ţară ca neimplementând standarde de transparenţă.

În aceste condiţii BNM urma să familiarizeze achizitorii potenţiali cu informaţia necesară pentru a primi un răspuns actualizat cu privire la eventuala structură de proprietate a achizitorului potenţial direct, ceea ce spre regret nu a fost efectuat din partea BNM.

La fel BNM în mod eronat califică lipsa informaţiilor publice despre situaţia financiară a beneficiarilor efectivi drept *suspiciuni întemeiate că caracterul achizitorilor potenţiali nu este potrivit şi adecvat* criteriului stabilităţii financiare.

În condiţiile în care legislaţia în vigoare nu califică lipsa informaţiilor publice drept suspiciuni

întemeiate cu privire la lipsa caracterului potrivit şi adecvat în privinţa unui criteriu evident este faptul că o atare abordare din partea BNM este una cel puţin neprietenoasă faţă de investitorii străini care, pe de o parte se arată deschişi spre efectuarea unor investiţii considerabile în sectorul financiar din Republica Moldova, iar pe de altă parte se trezesc a fi din start calificaţi ca nepotriviţi şi neadecvaţi din motivul lipsei informaţiilor publice.

Invocînd dispoziţiile art.20, 26 din Constituţia RM; art. 11, 11[1] din Legea nr.548-XII din 21.07.1995 cu privire la Banca Naţională a Moldovei; art.25, 26, 28 din Legea nr.1134 din 02.04.1997 privind societăţile pe acţiuni; art.3, 36,52, 141-145 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, art.189, 224 Cod administrativ; art.art.8, 9, 11, 14, 501 Cod Civil; art.art. 5, 166, 167 Cod de Procedură Civilă, solicit admiterea acțiunii.

Pârâtul – Banca Națională a Moldovei, la 28.10.2019 a expediat în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) referința asupra prezentei cereri de chemare în judecată, prin care a solicitat respingerea integrală a acțiunii ca fiind neîntemeiată (f.d.30-36).

Tot la 30.09.2019, SA „Enteh” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Băncii Naționale a Moldovei, persoană terță BC „Energbank” SA, solicitînd :

- Anularea Hotărârii Comitetului Executiv al BNM nr. 188 din 10.07.2019 în partea ce se referă la SA „Enteh”, ca neîntemeiată și ilegală;

- Anularea Hotărârii Comitetului Executiv al BNM nr. 227 din 29.08.2019 cu privire la cererea prealabilă depusă de SA „Enteh” în partea ce se referă la SA „Enteh”, ca neîntemeiată și ilegală.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat următoarele : în fapt, la data de 10.07.2019 Banca Naţională a Moldovei în continuare - BNM a emis Hotărârea Comitetului Executiv al BNM nr. 188 din 10.07.2019.

Prin scrisoarea nr.09-01210/53/2181 din 11 iulie 2019 parvenită de la BNM compania „ENTEH” S.A. a recepţionat de la BNM Hotărârea Comitetului Executiv al BNM nr. 188 din 10.07.2019 „Cu privire la cererile prealabile depuse de către „Omnimoon Networks Limited”, „Enteh” S.A., „Evident-Electro” S.A., ÎCS „Diina- Holding” SRL, „Electroreparaţie Grup” SRL, „Hostex Establishment” referitor la prelungirea termenului de înstrăinare a acţiunilor deţinute în capitalul social al B.C. „Energbank” S.A.”.

Scrisoarea BNM nr.09-01210/53/2181 din 11 iulie 2019 BNM şi Hotărârea Comitetului Executiv al BNM nr. 188 din 10.07.2019 au fost recepţionate de „ENTEH” S.A. la data de 16 iulie 219.

Prin Hotărârea nr. 188 din 10.07.2019 a fost respinsă cererea depusă de „ENTEH” S.A. în vederea prelungirii cu 3 luni a termenului pentru înstrăinarea acţiunilor deţinute în capitalul social al B.C. „Energbank” S.A. de către acţionarii B.C. „Energbank” S.A. inclusiv „ENTEH” S.A.

La data de 01.08.2019 „ENTEH” S.A. a manifestat dezacordul faţă de Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei nr. 188 din 10.07.2019 prin depunerea cererii prealabile direct la sediul BNM prin care a solicitat : *„Anularea Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei nr. 188 din 10.07.2019 în partea ce se referă la „ENTEH” S.A.”.*

La data de 29.08.2019, BNM a emis Hotărârea Comitetului Executiv al BNM nr. 227 din 29.08.2019 „Cu privire la cererile prealabile depuse de către „Omnimoon Networks Limited”, Î.C.S. „Dunav” S.A., „Enteh” S.A.”, „Electroreparaţie Grup” S.R.L., Macoveţkaia Elena, prin care cerinţele formulate de „ENTEH” S.A. în cererea prealabilă au fost response.

Prin scrisoarea nr. 16-0010/8/2798 din 30 august 2019 BNM a expediat în adresa „ENTEH” S.A. Hotărârea Comitetului Executiv al BNM nr. 227 din 29.08.2019 „Cu privire la cererile prealabile depuse de către „Omnimoon Networks Limited”, Î.C.S. „Dunav” S.A., „Enteh” S.A., „Electroreparaţie Grup”

S.R.L., Macoveţkaia Elena.

Scrisoarea BNM nr. 16-0010/8/2798 din 30 august 2019 BNM şi Hotărârea Comitetului Executiv al BNM nr. 227 din 29.08.2019 a fost recepţionate de „ENTEH" S.A. la data de 03 septembrie 2019.

În condiţiile în care Hotărârea BNM nr. 188 din 10.07.2019 a rămas în vigoare unica cale de apărare a drepturilor „ENTEH" S.A. este cea de a depune cerere în instanţa de judecată.

În conformitate cu dispoziţiile alin. (1) art. 209 Cod administrativ : *„(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la : a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia".*

După cum a fost arătat mai sus „ENTEH" S.A. a recepţionat Decizia cu privire la cererea prealabilă (Hotărârea Comitetului Executiv al BNM nr. 227 din 29.08.2019) la data de 03 septembrie 2019, corespunzător învederează faptul respectării din partea „ENTEH" S.A. a termenului de depunere a acţiunii stipulat la alin.(1) art.209 Cod administrativ.

„ENTEH" S.A. consideră Hotărârile (Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei nr. 188 din 10.07.2019 şi Hotărârea Comitetului Executiv al BNM nr. 227 din 29.08.2019) contestate neîntemeiate şi ilegale precum şi pasibile de a fi anulate.

Motivele care justifică ilegalitatea Hotărârii /Hotărârilor emise de BNM.

În motivarea hotărârilor contestate (Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei nr. 188 din 10.07.2019 şi Hotărârea Comitetului Executiv al BNM nr. 227 din 29.08.2019) la prima etapă BNM a invocat *lipsa riscului periclitării stabilităţii financiare,* ceea ce nu corespunde realităţii.

În conformitate cu dispoziţiile alin.(6) art. 52 din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017, : „*Banca Naţională a Moldovei poate dispune prelungirea termenului de* 3 *luni prevăzut la art. 45 alin. (4), art. 46 alin. (4) şi la alin. (2) din prezentul articol cu perioade a cîte cel mult 3 luni, de cel mult 3 ori, in cazul în care prelungirea este necesară în vederea neadmiterii periclitării stabilităţii financiare...* ".

Dispoziţiile art. 2 din Legea cu privire la Comitetul Naţional de Stabilitate Financiară nr. 209/2018, definesc - „stabilitate financiară" după cum urmează : *situaţie în care este prevenită acumularea riscului sistemic...*". Prin „risc sistemic" se are în vedere : *„risc de perturbare a sistemului financiar, care poate avea consecinţe negative grave pentru sistemul financiar şi economia reală".*

Prevederile citate supra se referă la „*consecinţe negative grave*" în calitate de temei pentru calificarea unui risc drept sistemic şi nu la consecinţe negative foarte grave.

Spre regret BNM a omis să ţină cont de faptul că în cazul în care termenul de vânzare a acţiunilor deţinute de acţionari la B.C. „Energbank" S.A. nu va fi prelungit urmare a refuzului BNM, există probabilitatea sporita ca consecinţa negativă gravă să se producă !.

Ilegală este concluzia BNM precum că în speţă nu poate surveni un risc sistemic deoarece B.C. „Energbank" S.A. nu este o societate de importanţă sistemică. În vederea confirmării faptului că concluzia BNM este ilegală menţionează faptul că conform dispoziţiilor art. 3 din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017, : *„Societate de importanţă sistemică reprezintă bancă-mamă/societate de investiţii-mamă, societate financiară holding-mamă, societate financiară holding mixtă-mamă sau bancă/socielate de investiţii al cărei faliment sau a cărei funcţionare defectuoasă ar putea declanşa un risc sistemic".*

Dispoziţiile legale citate supra scot în evidenţă faptul că falimentul sau funcţionarea defectuoasă a unei bănci de importanţă sistemică poate declanşa un risc sistemic, însă nu rezultă că falimentul sau funcţionarea defectuoasă a unei bănci care nu este de importanţă sistemică nu poate declanşa un risc sistemic.

În condiţiile în care prevederile legale nu conţin dispoziţii care să limiteze apariţia riscului sistemic şi în condiţiile în care dispoziţiile legale se referă doar la situaţiile legate de funcţionarea băncilor cu caracter sistemic, evident este faptul că concluzia BNM este greşită, şi respectiv refuzul BNM în prelungirea termenului de vânzare pe acest temei illegal !.

În actele emise de BNM în vederea aplicării Legii privind activitatea băncilor nr. 202/2017 aceasta (BNM) face referire la pct. 4 al Metodologiei de identificare a societăţilor de tip O-SII din Republica Moldova, aprobată Hotărârea BNM nr. 192 din 31.07.2018, care prevede : *„Băncile care vor acumula un scor final superior pragului de 425 puncte de bază vor fi recunoscute drept societăţi de tip O-SII, ulterior, fiind subiectul cerinţei de menţinere a amortizorului de capital pentru importanţă sistemică”.*

În conformitate cu prevederile pct.2 al Hotărârii BNM nr. 193 din 31.07.2018 *„Cu privire la stabilirea societăţilor de tip O-SII şi aprobarea amortizoarelor de capital ale băncilor*, şi în temeiul art.63 alin.(7) din Legea nr.202 din 06.10.2017 privind activitatea băncilor, a fost indicat *„Se stabileşte lista băncilor care sunt societăţi de tip O-SII din Republica Moldova, conform situaţiei din 30.06.2018, după cum urmează : a) BC „MOLDOVA-AGROINDBA NK” S.A., b) BC „Moldindconbank” S.A., c) B.C. „VICTORIABANK” S.A., d) BC „MOB1ASBANCĂ - Groupe Societe Generale” S.A..*

Pe cale de consecinţă celor 4 bănci menţionate le-au fost stabilite rate individuale personal ale amortizorului O- SII (pct.3 din Hotărârea BNM nr. 193 din 31.07.2018), iar celorlalte bănci le-a fost stabilită o rată individuală comună a amortizorului de risc sistemic (pct.4 din Hotărârea BNM nr. 193 din 31.07.2018).

În conformitate cu dispoziţiile art. 63 alin. (2) din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017 : *„în sensul alin.(1), băncile trebuie să dispună de fonduri proprii pentru amortizorul de conservare a capitalului, amortizorul anticiclic de capital specific băncii, amortizorul aferent societăţii de importanţă sistemică şi amortizorul de risc sistemic, în măsura şi în condiţiile prevăzute de actele normative emise de Banca Naţională a Moldovei în aplicarea prezentei legi...”.*

În aceste condiţii cert este faptul că cele 4 bănci identificate de BNM ca fiind societăţi de importanţă sistemică vor constitui amortizoare aferente, iar restul băncilor, care nu au fost identificate de către BNM ca şi sistemice, în sensul art. 63 al Legii privind activitatea băncilor nr. 202/2017, vor constitui doar amortizoare de risc sistemic.

Toate cele sus menţionate confirmă faptul că nu doar cele 4 bănci identificate de BNM, dar şi oricare altă bancă poate declanşa un risc sistemic.

Neîntemeiată este poziţia BNM prin invocarea faptului că scopul cerinţei de menţinere a amortizatorului de risc sistemic, stabilit pentru toate băncile conform Regulamentului sus-numit, este protejarea băncii prin asigurarea ei cu un nivel suplimentar de fonduri proprii pentru ca, în cazul materializării unui risc sistemic inerent procesului de tranziţie la noile cerinţe de reglementare şi supraveghere bancară sau asociat unei situaţii macroeconomice volatile, banca să fie capabilă să acopere pierderile survenite” *(pag. 4 din hotărârea contestată), deoarece BNM nu era în drept să ofere interpretări oficiale (eronate) ale prevederilor legale.*

În suportul poziţiei menţionate mai sus invocă dispoziţiile art. 72 alin. (1) şi (2) din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, care prevăd : „(1) *Actele de interpretare oficială a Constituţiei Republicii Moldova şi a legilor constituţionale sînt adoptate de către Curtea Constituţională. (2) Interpretarea oficială a legilor, altele decît cele menţionate la alin.(1), se realizează exclusiv de către Parlament prin adoptarea legilor de interpretare”.*

În aceste condiţii evident este faptul că doar Parlamentul este organul oficial în drept să ofere interpretări oficiale ale prevederilor legilor organice (inclusiv a prevederilor Legii privind activitatea

băncilor nr. 202.2017).

BNM în mod ilegal a calificat B.C. „Energbank" S.A. ca nefiind o societate de importanţă sistemică, deoarece potrivit alin.(7) art. 63 din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017 : *„în aplicarea prezentului articol, Banca Naţională a Moldovei întreprinde următoarele, fără a se limita la acestea : stabileşte modalitatea de calcul al amortizoarelor de capital, identifică băncile care sînt societăţi de importanţă sistemică şi băncile cărora li se aplică amortizorul de risc sistemic, stabileşte ratele aplicabile la calcularea amortizoarelor de capital, poate recunoaşte ratele amortizoarelor de capital stabilite de autorităţile din alte state şi, după caz, aplică măsuri de conservare a capitalului".*

Metodologia de identificare a societăţilor de tip O-SII din Republica Moldova, aprobată prin Hotărârea BNM nr. 192 din 31.07.2018, nu este aplicabilă în speţă, or aceasta are un obiect de reglementare limitat prin însăşi norma legală în temeiul căreia a fost emisă, şi anume art.63 alin.(7) din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017, fapt confirmat în cap.1 din Metodologie *(„În conformitate cu art. 63 alin. (7) din Legea privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017,* De menţionat că metodologia sus indicată este un act intern al BNM şi nu este un act normativ. Ea nu a fost publicată în Monitorul Oficial (spre deosebire, de altfel, de Hotărârea BNM nr.193, din aceeaşi dată, citată mai sus) şi nu produce efectele prevăzute de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, inclusiv nu are un caracter public, obligatoriu, general şi impersonal, iar prevederile ei nu sunt executorii, opozabile tuturor subiecţilor de drept.

Menţionează faptul că „ENTEH" S.A. nu invocă necesitatea publicării în Monitorul Oficial a Metodologiei, „ENTEH" S.A. invocă aceea că tocmai în virtutea nepublicării Metodologiei şi, respectiv, a lipsei caracterul de act normativ, prevederile acestei Metodologii nu sunt obligatorii pentru subiecţii de drept şi nu pot fi aplicate întru aplicarea altor prevederi legale decât a art. 63 din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017.

Pe cale de consecinţă constată că BNM este în drept să identifice băncile de importanţă sistemică doar întru aplicarea şi în contextul art. 63 din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017, adică doar în scopul impunerii unor amortizoare de capital corespunzătoare, nu şi întru aplicarea altor prevederi din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017 (în speţă prevederile art. 51 alin. 6).

Menţionează aceea că determinarea unei bănci ca fiind de importanţă sistemică întru aplicarea şi în contextul art. 3 şi art. 51 alin. (6) din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017 nu urmează a fi efectuată de către BNM, deoarece determinarea făcută de către BNM este valabilă doar în aplicarea art. 63 care se referă la amortizoarele de capital, nu şi la riscul systemic.

Neîntemeiată este poziţia BNM şi în privinţa invocării a aceea că nu există impedimente ca BNM să utilizeze această metodologie în scopul analizei existenţei unui pericol pentru stabilitatea financiară în contextul determinării condiţiei de prelungire a termenului de înstrăinare a acţiunilor conform art. 52 alin. (6) din aceeaşi lege deoarece, în opinia sa BNM neîntemeiat extinde aria de aplicare a actelor sale interne şi, respectiv, a prevederilor legale.

Precizează faptul că BNM se contrazice în propriile argumente atunci când pe de o parte extinde în mod ilegal aria de aplicare a actelor sale interne şi ale prevederilor legale (faţă de situaţiile de fapt care nu pot fi guvernate de aceste norme juridice), iar pe de altă parte, respinge analogia indicată de către „ENTEH" S.A. referitoare la existenţa interesului public în cazul protecţiei deponenţilor prin prisma prevederilor Legii privind redresarea şi rezoluţia băncilor nr. 232/2016.

Toate cele sus menţionate scot în evidenţă faptul că BNM a aplicat în raport cu B.C. „Energbank" S.A. şi acţionarii acesteia prevederi legale aplicabile altor situaţii juridice, adică a aplicat analogia legii. În speţă, această tehnică juridică este însă inaplicabilă şi contravine art. 6 alin. (1) şi (3) din Codul civil,

potrivit căruia : *„(1) în cazul nereglementării prin lege ori prin acord al părţilor şi lipsei de uzanţe, raporturilor prevăzute la art. 2 li se aplică, dacă aceasta nu contravine esenţei lor, norma legislaţiei civile care reglementează raporturi* similare (analogia legii) … (3) Nu se admite aplicarea prin analogie a normelor care limitează drepturile civile sau care stabilesc răspundere civilă".

În speţă, aplicarea analogiei legii ar fi limitat dreptul acţionarilor B.C. „Energbank" S.A. de a beneficia de prelungirea termenului de înstrăinare a acţiunilor sale.!

Nu poate fi acceptată din cauza lipsei suportului legal nici concluzia BNM precum că riscul sistemic lipseşte dat fiind numărul mic al deponenţilor-persoane fizice ale Băncii (circa 53 000 de persoane), deoarece în textul legii nu sunt careva prevederi care ar permite BNM să facă o apreciere cantitativă a deponenţilor-persoane fizice care pot determina un risc sistemic, respectiv o astfel de concluzie a BNM este ilegală şi constituie o discriminare fără temei a acestor persoane fizice în raport cu deponenţii altor băncii, încălcând astfel principiile legale ale echităţii şi egalităţii tuturor în faţa legii.

În contextul celor expuse mai necesită a fi menţionat faptul că poziţia BNM nu este una stabilă în calitate de autoritate de supraveghere şi reglementare, deoarece pe de o parte, poziţia BNM este aceea că o cotă de 1% în capitalul unei bănci este considerată de BNM drept una substanţială iar de pe altă, o cotă de 2,5% pe care B.C. „Energbank" S.A. o are în piaţa depozitelor bancare este tratată de BNM drept una neesenţială, B.C. „Energbank" S.A. fiind tratată *sub pragul de semnificaţie* (pct.1 din Hotărârea contestată).

Poziţia sus menţionată a BNM încalcă normele legale privind principiile pieţei, inclusiv ale pieţei financiare, şi anume, prevederile art. 4 alin. (2) din Legea cu privire la Banca Naţională a Moldovei nr. 548/1995, care stipulează : *„Fără prejudicierea obiectivului său fundamental, Banca Naţională promovează şi menţine un sistem financiar bazat pe principiile pielei şi sprijină politica economică generală a statului"....,* prevederile art.. 126 alin. (1) din Constituţie : *„Economia Republicii Moldova este economie de piaţă, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată şi pe proprietatea publică, antrenate în concurenţă liberă",* prevederile art. 5 alin. (2) din Legea cu privire la investiţiile în activitatea de întreprinzător nr. 81-XV din 18.03.2004, *„Republica Moldova asigură, în conformitate cu legislaţia în vigoare, cu tratatele internaţionale privind promovarea şi protejarea reciprocă a investiţiilor la care Republica Moldova este parte, un regim de securitate şi protecţie deplină şi permanentă a tuturor investiţiilor, indiferent de forma lor".*

Ilegală este poziţia BNM prin invocarea în textul hotărârii/hotărârilor contestate a lipsei interesului public în a dispune prelungirea termenului de înstrăinare a acţiunilor, deoarece şi în această privinţă BNM a admis interpretarea eronată a prevederilor legale.

În conformitate cu prevederile art. 52 alin. (6) din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017, *„Banca Naţională a Moldovei poate dispune prelungirea termenului de 3 luni prevăzut la art. 45 alin. (4), art. 46 alin. (4) şi la alin. (2) din prezentul articol cu perioade a cîte cel mult 3 luni, de cel mult 3 ori, ... în cazul în care există un interes public în a dispune prelungirea ...".*

Menţionează faptul că în cazul B.C. „Energbank" S.A. există un interes public în a prelungi termenul de înstrăinare din motiv că B.C. „Energbank" S.A. este o entitate de interes public. în speţă, acest interes public în a prelungi termenul de înstrăinare se materializează inclusiv în existenţa celor 53 000 de deponenţi ai B.C. „Energbank" S.A. motive pentru care este inadmisibil a considera că lipseşte un interes public din moment ce zeci de mii de persoane ar putea fi afectate de eventualele disfuncţionalităţi în activitatea B.C. „Energbank" S.A.

Legislaţia în vigoare stabileşte cazuri când există un interes public în cazul în care se protejează fondurile şi activele clienţilor. în conformitate cu dispoziţiile alin.(1) art. 58 din Legea privind redresarea

şi rezoluţia băncilor nr. 232/2016 : alin.(1) art. 58 lit. *o,).. „Banca Naţională a Moldovei, în calitate de autoritate de rezoluţie, întreprinde o acţiune de rezoluţie cu privire la o bancă numai în cazul în care consideră că sînt îndeplinite cumulativ condiţiile următoare : c) acţiunea de rezoluţie este necesară din perspectiva interesului public în sensul art. 60”.*

Totodată dispoziţiile art. 60 din Legea privind redresarea şi rezoluţia băncilor nr. 232/2016, prevăd : *„în sensul art.58 alin.(1) lit.c), o acţiune de rezoluţie este considerată de interes public dacă este necesară pentru a atinge, respectiv este proporţională în raport cu unul sau mai multe obiective ale rezoluţiei prevăzute la art. 5 5- 57, iar lichidarea băncii conform procedurii de lichidare silită care este aplicabilă băncilor nu ar permite atingerea obiectivelor rezoluţiei în aceeaşi măsură”,* iar art. 56 alin. (1) lit. e) din Legea privind redresarea şi rezoluţia băncilor nr. 232/2016, prevăd : „*Obiectivele rezoluţiei prevăzute la art.55 sînt următoarele : e) protejarea fondurilor şi activelor clienţilor”.*

BNM neîntemeiat obiectează referitoare la inaplicabilitatea prevederilor Legii privind redresarea şi rezoluţia băncilor nr. 232/2016, deoarece aceste prevederi au fost invocate cu titlu de exemplu pentru a arăta că însăşi legislaţia în vigoare prevede cazuri când necesitatea protejării fondurilor şi activelor clienţilor reprezintă un interes public, deci şi în acest caz interesul clienţilor şi deponenţilor Băncii determină existenţa interesului public în a prelungi termenul de înstrăinare a acţiunilor.

Neîntemeiată şi ilegală este poziţia BNM şi în ceea ce ţine de invocarea în textul Hotărârilor contestate a lipsei unui achizitor potenţial deoarece pe parcursul întregii perioade de timp acţionarii au fost în căutarea activă a potenţialilor investitori. Menţionează faptul că din partea unor investitori chiar au fost întreprinse acţiuni concrete.

Astfel pînă la emiterea hotărârii BNM nr. 188 din 10.07.2019 „ENTEH” S.A. a depus la BNM scrisoarea nr.27 din 25.06.2019 prin care a informat despre acţiunile întreprinse împreună cu compania „BIS CAPITAL” SRL (care activează în calitate de consultant) precum şi despre existenţa potenţialilor cumpărători printre care şi compania - „Micro Kapital Management”.

Deşi în Hotărârea contestată însăşi BNM constată existenţa a 2 achizitori potenţiali care şi-au manifestat interesul de a achiziţiona o cotă substanţială de până la 100% în capitalul social al B.C. „Energbank” S.A., BNM în mod eronat a constatat că nu se întrunesc condiţiile legale enunţate mai sus pentru prelungirea termenului de vânzare a acţiunilor B.C. „Energbank” S.A., ceea ce în opinia sa este inadmisibil.

Astfel în perioada de pînă la depunerea cererilor de prelungire a termenului în adresa BNM au parvenit solicitări de la potenţiali achizitori ca -„Micro Kapital Management” - „Revenio Capital LTD” şi -„Vestigo Capital LTD”.

În privinţa achizitorului potenţial „Micro Kapital Management” este de menţionat faptul că anume manifestarea interesului din partea acestei companii a stat la baza emiterii de către BNM a Hotărârii nr. 102 din 04.04.2019 prin care a fost prelungit pentru 3 luni termenul de vânzare a acţiunilor.

Chiar dacă anterior BNM (prin Hotărârea nr. 102 din 04.04.2019) a prelungit termenul de înstrăinare cu 3 luni urmare a existenţei achizitorului potenţial „Micro Kapital Management”, după aceasta BNM a refuzat prelungirea repetată a termenului din motiv că acest achizitor a indicat că nu a obţinut încă toate aprobările interne şi, respectiv, nu a depus încă o cerere pentru a obţine permisiunea prealabilă corespunzătoare de la BNM.

Menţionează faptul că legislaţia în vigoare impune drept condiţie pentru prelungirea termenului faptul existenţei unui achizitor potenţial al cărui caracter potrivit şi adecvat să nu comporte suspiciuni întemeiate la momentul adoptării deciziei de prelungire, iar în speţă Micro Kapital Management tocmai că reprezintă un atare achizitor potenţial, fapt confirmat însăşi de către BNM prin emiterea Hotărârii nr. 102

din 04.04.2019.

În condiţiile în care compania „Micro Kapital Management” rămâne a fi un achizitor potenţial al deţinerii în capitalul social al Băncii, şi în condiţiile în care situaţia nu a suferit careva modificări, evident este faptul că BNM urma să prelungească în mod repetat termenul de înstrăinare aşa cum a procedat în cazul emiterii Hotărârii nr. 102 din 04.04.2019.

Precizează faptul că unica condiţie impusă de lege pentru a dispune prelungirea termenului este existenţa unui achizitor potenţial al cărui caracter potrivit şi adecvat să nu comporte suspiciuni întemeiate la momentul adoptării deciziei de prelungire, circumstanţă care în speţă se atestă incontestabil.

Neîntemeiată este poziţia BNM cu referire la pretinsa contradicţie dintre declaraţiile achizitorului potenţial Micro Kapital Management, deoarece BNM în calitate de autoritate de supraveghere bancară urma să ţină cont de aceea că odată cu acumularea unor informaţii suplimentare cu privire la tranzacţia ce urmează a fi efectuată, ar putea apărea necesitatea obţinerii unor aprobări interne suplimentare din partea achizitorului potenţial (Micro Kapital Management) care în speţă este un achizitor mare (specific).

Menţionează faptul că prin nedepunerea până la moment a unei cereri pentru obţinerea permisiunii prealabile şi, respectiv, neprezentarea setului de documente corespunzătoare nu poate fi calificat drept o contradicţie dintre declaraţii, cum nu poate fi calificat drept un refuz de a achiziţiona o deţinere în capitalul social al B.C. „Energbank” S.A.

În context precizează faptul că în cadrul unei tranzacţii urmează să aibă loc mai multe negocieri şi analize în baza cărora se ia o decizie cu privire la această tranzacţie, iar în speţă este vorba de achiziţionarea unei cote de până la 100% în capitalul social al unei bănci, care implică valorificarea unor resurse impunătoare şi efectuarea unui mare volum de lucru pentru a lua o decizie informată în privinţa cumpărării cotei respective.

În privinţa exprimării din partea „Micro Kapital Management” a interesului în diverse oportunităţi de a investi în sectorul financiar al Republicii Moldova, acest fapt nicidecum nu poate fi interpretat drept o reorientare a acestui potenţial achizitor faţă de alte investiţii decât cea în capitalul social al B.C. „Energbank” S.A. Precizează că prin această informaţie achizitorul potenţial dimpotrivă şi-a reconfirmat interesul de a investi în sectorul financiar din Republica Moldova, în special prin achiziţionarea unei deţineri în capitalul social al B.C. „Energbank” S.A., or această scrisoare a fost transmisă tocmai în contextul potenţialei achiziţii a unei atare deţineri.

Cu referire la obiecţia BNM precum că „Micro Kapital Management” *nu a demonstrat prin măsuri concrete interesul real în achiziţionarea acţiunilor (în special nu a pregătit şi nu a depus cererea şi alte documente necesare pentru obţinerea aprobării BNM pentru achiziţionarea acţiunilor)* aceasta este una neîntemeiată, deoarece, motivele invocate de BNM sunt formale şi contrare legii.

Concluzia BNM precum că circumstanţele care au stat ta baza emiterii Hotărârii nr. 102 din 04.04.2019 privind prelungirea termenului de înstrăinare a acţiunilor nu s-au materializat şi nu mai sunt valabile pentru examinarea posibilităţii de prelungire a termenului menţionat *„este eronată deoarece legea nu impune necesitatea materializării circumstanţelor care au stat la baza emiterii hotărârii anterioare de prelungire.*

În privinţa achizitorilor potenţiali „Revenio Capital LTD” şi „Vestigo Capital LTD” menţionează existenţa poziţiei eronate a BNM prin care a constatat atestarea de *suspiciuni întemeiate în ceea ce priveşte respectarea criteriilor de calitate stabilite în art. 48 alin. (1) din Legea nr. 202/2017* care în justificarea poziţiei sale a argumentat prin aceea *că au fost identificaţi deţinători indirecţi din jurisdicţii ce nu implementează standardele internaţionale de transparenţă...*

În vederea justificării poziţiei precum că BNM interpretează eronat prevederile legale, menţionează

faptul că modul de structurare a investiţiei, propus de achizitorii potenţiali, este unul provizoriu şi în mod evident poate fi modificat. BNM urma să ia în considerare faptul că achizitorii potenţiali nu sunt familiarizaţi cu legislaţia Republicii Moldova şi nu cunosc care sunt jurisdicţiile calificate de către această ţară ca neimplementând standarde de transparenţă.

În aceste condiţii BNM urma să familiarizeze achizitorii potenţiali cu informaţia necesară pentru a primi un răspuns actualizat cu privire la eventuala structură de proprietate a achizitorului potenţial direct, ceea ce spre regret nu a fost efectuat din partea BNM.

La fel BNM în mod eronat califică lipsa informaţiilor publice despre situaţia financiară a beneficiarilor efectivi drept *suspiciuni întemeiate că caracterul achizitorilor potenţiali nu este potrivii şi adecvat* criteriului stabilităţii financiare.

În condiţiile în care legislaţia în vigoare nu califică lipsa informaţiilor publice drept suspiciuni întemeiate cu privire la lipsa caracterului potrivit şi adecvat în privinţa unui criteriu evident este faptul că o atare abordare din partea BNM este una cel puţin neprietenoasă faţă de investitorii străini care, pe de o parte se arată deschişi spre efectuarea unor investiţii considerabile în sectorul financiar din Republica Moldova, iar pe de altă parte se trezesc a fi din start calificaţi ca nepotriviţi şi neadecvaţi din motivul lipsei informaţiilor publice.

Toate cele sus menţionate dovedesc faptul că BNM ignoră principiul legalităţii şi principiul bunei-credinţe, la fel cele sus menţionate dovedesc faptul că BNM abuzează de drepturile sale.

Invocînd dispoziţiile art.20, 26 din Constituţia RM; art. 11, 11^1 din Legea nr.548-XII din 21.07.1995 cu privire la Banca Naţională a Moldovei; art.25, 26, 28 din Legea nr.l 134 din 02.04.1997 privind societăţile pe acţiuni; art.3, 36,52, 141-145 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, art. 189, 224 Cod administrativ; art.8, 9, 11, 14, 501 Cod Civil; art. 5, 166, 167 Cod de Procedură Civilă, solicit admiterea acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 19.12.2019, s-a dispus conexarea cauzei SA „Enteh" împotriva Băncii Naționale a Moldovei, persoană terță BC „Energbank" SA, cu privire la anularea actului administrativ, la cauza Elena Makovețkaia împotriva Băncii Naționale a Moldovei, persoană terță BC „Energbank" SA, cu privire la anularea actului administrativ (f.d.52, vol.II).

În ședința de judecată de examinare şi soluţionare în fond a acţiunii, r/reclamanților Elena Makovețkaia și SA „Enteh" - avocatul Sorin Brumă, a solicitat admiterea acțiunilor pe motivele de fapt și de drept invocate în cereri.

Reprezentantul Băncii Naționale a Moldovei - Andrei Velicev, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunilor ca fiind neîntemeiate.

Reprezentantul persoanei terțe, BC „Energbank" SA - Marian Nacu, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunilor ca fiind neîntemeiate.

Examinînd cererea de chemare în judecată, audiind poziția părților, cercetînd probele anexate la dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanţa de judecată conchide că acţiunile înaintate urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

Conform art. 2 alin. (2) Cod Administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

Conform art. 93 Cod Administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform art. 194 Cod Administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art. 219 Cod Administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Starea de fapt stabilită în cadrul examinării cauzei, poate fi rezumată în felul următor :

La 11.01.2019, Comitetul executiv al BNM a adoptat hotărârea nr. 12 „Cu privire la rezultatele evaluării calității și dispunerea unor măsuri față de „Omnimoon Networks Limited", deținător al deținerii calificate în capitalul social al BC „Energbank" SA", prin care s-a hotărît suspendarea exercitării dreptului de vot, a dreptul de convocare și desfășurare a adunării generale a acționarilor, a dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, a dreptului de a propune candidați pentru membrii organului de conducere, a dreptului de a primi dividente, aferente acțiunilor deținute de către „Omnimoon Networks Limited" în capitalul social al BC „Energbank" SA și înstrăinarea de către „Omnimoon Networks Limited", în termen de 3 luni, a acțiunilor deținute în capitalul social al BC „Energbank" SA (f.d.administrativ 161-163).

La 11.01.2019, Comitetul executiv al BMN a adoptat hotărârea nr. 12 „Cu privire la rezultatele evaluării calității și dispunerea unor măsuri față de „Omnimoon Networks Limited", deținător al deținerii calificate în capitalul social al BC „Energbank" SA, prin care s-a hotărît suspendarea exercitării dreptului de vot, a dreptul de convocare și desfășurare a adunării generale a acționarilor, a dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, a dreptului de a propune candidați pentru membrii organului de conducere, a dreptului de a primi dividente, aferente acțiunilor deținute de către „Omnimoon Networks Limited" în capitalul social al BC „Energbank" SA și înstrăinarea de către „Omnimoon Networks Limited", în termen de 3 luni, a acțiunilor deținute în capitalul social al BC „Energbank" SA (f.d.administrativ 161-163).

Tot la 11.01.2019, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei a adoptat hotărârea nr. 13 „Cu privire la acțiunea concertată a acționarilor BC „Energbank" SA, „Enteh" SA, „Evident-Electro" SA, ÎCS „Dima-Holding" SRL, „Electroreparaţie Grup" SRL, „Hostex Establishment", „Panfermag Energy" SA, „WGD INT" SRO, ÎCS „Dunav" SA, Melnic Vladimir, Macoveţkaia Elena, Semionova Elena, Prodan Oleg", prin care a constatat că acționarii BC „Energbank" SA, „Enteh" SA, „Evident-Electro" SA, ÎCS „Dima-Holding" SRL, „Electroreparaţie Grup" SRL, „Hostex Establishment", „Panfermag Energy" SA, „WGD INT" SRO, ÎCS „Dunav" SA, Melnic Vladimir, Macoveţkaia Elena, Semionova Elena, Prodan Oleg" acționează concertat în raport cu această bancă și dețin în capitalul social al acesteia deținere calificată (52,77%) fără a dispune de aprobarea (permisiunea) prealabilă scrisă a Băncii Naționale a Moldovei conform cerințelor Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (f.d. administrativ 153- 159).

La 28.03.2019, „Enteh" SA și Macovetkaia Elena, au depus demersuri în adresa Băncii Naționale a Moldovei cu privire la prelungirea termenului pentru înstrăinarea acțiunilor deținute în capitalul social al BC „Energbank" SA (f.d.administrativ 127-128).

Prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr. 102 din 04.04.2019, Banca Națională a Moldovei a prelungit cu 3 luni termenul pentru înstrăinarea acțiunilor „Omnimoon Networks Limited", „Enteh" SA, „Evident-Electro" SA, ÎCS „Dima-Holding" SRL, „Electroreparaţie GRUP" SRL, „Hostex

Establishment", „Panfermag Energy" S.A., „WGD INT" SRO, ICS „Dunav" SA, Melnic Vladimir, Macovetkaia Elena, Semionova Elena deținute în capitalul social al BC „Energbank" SA (f.d. administrativ 126).

La 25.06.2019, 27.06.2019, acționarii BC „Energbank", „Enteh" SA, și Macovetkaia Elena, au depus noi demersuri în adresa Băncii Naționale a Moldovei cu privire la prelungirea termenului pentru înstrăinarea acțiunilor deținute în capitalul social al BC „Energbank" SA (f.d. administrativ 68, 77).

Prin hotărârea Comitetului Executiv al BNM nr. 188 din 10.07.2019, s-au respins cererile de prelungire a termenului pentru înstrăinarea acțiunilor deținute în capitalul social al BC „Energbank" SA (f.d. 47-49).

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Art. 20 Cod administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Art.208 alin.(1) și alin.(3) Cod administrativ, prevede că, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă. Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Conform art.162 alin.(1) și alin.(3) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual.

Conform art. 11 alin.(51) Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr.548 din 21 iulie 1995, actele Băncii Naţionale pot fi contestate la Comitetul executiv al Băncii Naţionale prin depunerea unei cereri prealabile în termen de 30 de zile de la data comunicării actului. Termenul de 30 de zile nu se extinde asupra actelor cu caracter normative.

Nefiind de acord cu hotărârea nr. 188 din 10.07.2019, 01.08.2019, , au depus la adresa Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei, cereri prealabile prin care au solicitat suspendarea efectelor Hotărârii nr. 188 din 10.07.2019, în partea ce se referă la ÎCS„Dunav" SRL și Omnimoon Networks Limited, până la soluționarea cererii prealabile şi anularea hotărârii în partea ce se referă la ÎCS„Dunav" SRL și Omnimoon Networks Limited (fila nr.24, 35, dos.administrativ), care prin hotărârea Băncii Naționale a Moldovei nr. 227 din 29.08.2019, a fost respinsă (fila nr.20 – 22, dos.administrativ).

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană, care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 11 alin.(6) Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr.548 din 21.07.1995, acţiunile de contencios administrativ privind actele Băncii Naţionale sau privind nesoluţionarea de către aceasta în termen legal a unei cereri se înaintează în instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul Banca Naţională, cu condiţia respectării obligatorii a procedurii prealabile prevăzute la alineatele

(51)–(53). Contestarea sau acţiunea în justiţie nu suspendă executarea actelor emise de Banca Naţională, dacă legea nu prevede altfel.

Iar la 30.09.2019, Elena Makovețkaia și SA „Enteh”, au înaintat prezentele cereri de chemare în judecată.

Relevante speței sunt următoarele prevederi ale Legii privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017 (în redacția legii la momentul emiterii actului contestat).

Conform art.45, orice persoană este obligată, până la achiziționarea/dobândirea acțiunilor unei bănci, să obțină de la Banca Națională a Moldovei aprobarea prealabilă, în condițiile prevăzute la art. 47–49, în următoarele situații :

a) o persoană, în calitate de achizitor potențial, intenționează să achiziționeze, prin orice modalitate, direct sau indirect, inclusiv în calitate de beneficiar efectiv, o deținere calificată într-o bancă ori să își majoreze, direct sau indirect, inclusiv în calitate de beneficiar efectiv, deținerea calificată astfel încât proporția drepturilor sale de vot sau a deținerii să atingă ori să depășească nivelul de 5%, 10%, 20%, 33% sau 50% ori astfel încât banca să devină o filială a sa;

b) o persoană, în calitate de dobânditor, intenționează să dobândească, individual sau concertat, prin orice modalitate, o deținere într-o bancă asupra căreia au devenit incidente prevederile alin. (2) din prezentul articol sau ale alin. (2) din art. 52;

c) o persoană intenționează să primească ca aport la capitalul său social acțiuni ale băncii.

Exercițiul dreptului de vot, al dreptului de convocare şi desfășurare a adunării generale a acționarilor, al dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, al dreptului de a propune candidați pentru membrii organului de conducere, al dreptului de a primi dividende este suspendat de drept din data achiziției/dobîndirii realizate cu încălcarea prevederilor alin. (1).

Acțiunea concertată și data achiziției/dobândirii realizate cu încălcarea prevederilor alin. (1) sânt constatate de Banca Națională a Moldovei.

Banca Națională a Moldovei informează achizitorul potențial/dobânditorul şi banca, în termen de 5 zile de la data la care a aflat despre achiziția/dobândirea realizată cu încălcarea prevederilor alin. (1), despre incidența prevederilor vizând suspendarea exercițiului drepturilor prevăzute la prezentul alineat.

Persoanele care au încălcat prevederile alin. (1) vor înstrăina, în termen de 3 luni de la data achiziției/dobândirii, acțiunile aferente deținerii astfel achiziționate/dobândite. Dacă după expirarea termenului acțiunile nu au fost înstrăinate, devin incidente prevederile art. 52^1.

Persoanele rezidente în jurisdicțiile ce nu implementează standardele internaționale de transparență nu pot achiziționa/dobândi direct sau indirect deținеri într-o bancă. Lista jurisdicțiilor ce nu implementează standardele internaționale de transparență este stabilită conform art. 29 alin (4).

Conform art.47 alin.(1) și alin.(2) al Legii privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017, achizitorul potențial/dobânditorul va solicita aprobarea prealabilă a Băncii Naționale a Moldovei pentru dobândirea sau majorarea deținerii, după caz, deținerii calificate într-o bancă în una dintre situațiile prevăzute la art. 45 alin. (1), cu indicarea mărimii deținerii, care constituie obiectul dobândirii, şi furnizarea documentelor şi a informațiilor relevante prevăzute la art. 48 alin. (5).

Pentru solicitarea aprobării prealabile prevăzute la art. 45 alin. (1), achizitorul potențial/dobânditorul prezintă documentele şi informațiile relevante, conform actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei, care se examinează în termenele prevăzute la alin. (4)–(10).

Art.48 al Legii privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017, prevede că, la examinarea solicitării și a informațiilor prevăzute la art. 47 alin. (1) și (2), în vederea asigurării administrării prudente și sănătoase a băncii vizate de achiziție și luând în considerare posibila influență a achizitorului potențial asupra băncii respective, Banca Națională a Moldovei evaluează adecvarea achizitorului potențial, precum și soliditatea financiară în raport cu achiziția propusă prin examinarea cumulativă a următoarelor criterii :

a) reputaţia achizitorului potenţial;

b) reputația, cunoștințele, aptitudinile și experiența oricărui membru al organului de conducere care va conduce activitatea băncii ca rezultat al achiziţiei propuse;

c) soliditatea financiară a achizitorului potenţial, în special în raport cu tipul de activitate desfăşurată de bancă în prezent şi cu cea preconizată a fi desfăşurată de bancă, vizată de achiziţia propusă;

d) capacitatea băncii de a respecta și de a continua să respecte cerinţele prudenţiale prevăzute în prezenta lege și în actele normative emise în aplicarea acesteia, după caz, pe cele prevăzute de alte acte legislative aplicabile, în special, în materia supravegherii suplimentare a băncilor, a asigurătorilor şi/sau reasigurătorilor și a societăţilor de investiţii care fac parte dintr-un conglomerat financiar ori privind emiterea de monedă electronică, inclusiv condiția ca grupul financiar din care va face parte să aibă o structură care să permită exercitarea unei supravegheri eficiente, realizarea schimbului eficient de informaţii între autorităţile competente şi determinarea repartizării competenţelor dintre aceste autorităţi;

e) existența unor motive rezonabile de a suspecta că, în ceea ce privește achiziția propusă, este sau a fost săvârșită o infracțiune ori o tentativă a infracțiunii de spălare a banilor sau de finanțare a actelor de terorism, în sensul prevederilor legislației în domeniu, sau că, prin achiziția propusă, un asemenea risc ar putea crește.

Conform art.52 alin.(1) și alin.(6) al Legii privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017, în cazul în care deținătorul, direct sau indirect, al unei deţineri calificate, inclusiv beneficiarul efectiv, nu mai îndeplinește cerinţele prevăzute de prezenta lege şi actele normative ale Băncii Naţionale a Moldovei emise în aplicarea acesteia privind calitatea acționariatului unei bănci sau exercită asupra acesteia o influență de natură să pericliteze administrarea prudentă şi sănătoasă a băncii, precum şi în cazul în care deținătorul, direct sau indirect, inclusiv beneficiarul efectiv al acestuia, nu a furnizat Băncii Naţionale a Moldovei informații care relevă cu certitudine identitatea beneficiarului efectiv sau în cazul în care Banca Națională a Moldovei constată acțiunea concertată a acționarilor cu deţineri calificate fără aprobarea prealabilă a acesteia, Banca Națională a Moldovei poate dispune următoarele măsuri și sancțiuni, inclusiv în mod cumulativ:

a) dispune suspendarea exercitării drepturilor de vot aferente acțiunilor deținute, a dreptului de convocare şi desfășurare a adunării generale a acționarilor, a dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, a dreptului de a propune candidați pentru membrii organului de conducere, a dreptului de a primi dividende sau doar a unora dintre aceste drepturi;

b) dispune înstrăinarea de către persoana al cărei drept de vot a fost suspendat a acțiunilor deținute, în condițiile alin. (2) și (3) din prezentul articol;

c) retrage aprobarea prealabilă acordată în temeiul art. 45;

d) aplică alte măsuri și/sau sancțiuni conform prevederilor art. 139 și 141 din prezenta lege și/sau ale art. 42, 46, 58–59 din Legea nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor.

Banca Națională a Moldovei poate dispune prelungirea termenului de 3 luni prevăzut la art. 45 alin. (4), art. 46 alin. (4) și la alin. (2) din prezentul articol cu perioade a câte cel mult 3 luni, de cel mult 3 ori, în cazul în care prelungirea este necesară în vederea neadmiterii periclitării stabilității financiare sau în

cazul în care există un interes public în a dispune prelungirea, sau atunci când a fost identificat, fără efectuarea unei evaluări prealabile de către Banca Națională a Moldovei, un achizitor potențial al acțiunilor expuse spre vânzare, al cărui caracter potrivit și adecvat nu comportă suspiciuni întemeiate la momentul adoptării deciziei de prelungire.

Conform art. 44 al Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548 din 21.07.1995, Banca Națională este unica instituție care efectuează licențierea, supravegherea şi reglementarea activității instituțiilor financiare. În acest scop Banca Națională este împuternicită :

a) să emită actele normative necesare şi să ia măsurile cuvenite pentru a-şi exercita împuternicirile şi atribuțiile ce decurg din prezenta lege, prin acordarea de licenţe instituțiilor financiare şi elaborarea de standarde de supraveghere a acestora şi să stabilească modul de aplicare a actelor normative şi măsurilor menționate;

b) să efectueze, prin intermediul funcționarilor săi sau al altor specialiști calificați antrenați în acest scop, controale asupra tuturor instituțiilor financiare, precum şi să examineze registrele, documentele şi conturile acestora, condițiile la care îşi desfăşoară activitatea, şi respectarea de către aceste instituții a legislației;

c) să ceară oricărui salariat dintr-o instituție financiară să furnizeze Băncii Naționale informațiile necesare în scopul supravegherii şi reglementării activității instituțiilor financiare;

d) să impună oricărei instituții financiare măsuri de remediere sau să aplice sancțiunile prevăzute de Legea cu privire la instituțiile financiare, dacă instituția financiară sau salariații ei: au încălcat legea menționată sau vreun act normativ al Băncii Naționale; au încălcat vreo obligațiune fiduciară; s-au angajat în operațiuni riscante sau incorecte ale instituției financiare sau ale oricăreia din sucursalele ei;

e) să verifice, conform competențelor sale, în cadrul controalelor din oficiu și/sau pe teren veridicitatea informației prezentate de către băncile comerciale la biroul istoriilor de credit și corectitudinea utilizării rapoartelor de credit, inclusiv modul de obținere a consimțământului de la subiecții istoriilor de credit pentru furnizarea de informații către biroul istoriilor de credit și modul de obținere a rapoartelor de credit.

Instanța constată că, deși primul demers al acționarilor BC „Energbank" SA a fost admis și respectiv a fost prelungit cu 3 luni termenul pentru înstrăinarea acțiunilor „Enteh" SA și Macovetkaia Elena, deținute în capitalul social al BC „Energbank" SA, prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 102 din 04.04.2019, Banca Națională a Moldovei a examinat demersul acționarilor privind prelungirea repetată a termenului cu 3 luni de înstrăinare a acțiunilor, prin prisma condițiilor de neadmitere a periclitării stabilității financiare; privind existența unui interes public în a dispune prelungirea termenului de înstrăinare a acțiunilor; privind identificarea unui achizitor potențial al acțiunilor, al cărui caracter potrivit şi adecvat nu comportă suspiciuni întemeiate. Iar reieșind din noțiunea de „stabilitate financiară" și a „riscului sistemic", definite în art. 2 din Legea nr.209/2018 cu privire la Comitetul de Stabilitate Financiară, noțiunea „societate de importanță sistemică" definite prin Legea 202/2017 și prin prisma Metodologiei de identificare a societăților de tip O-SII din Republica Moldova (aprobată prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr.192 din 31.07.2018), Banca Națională a Moldovei a constatat că BC „Energbank" SA se poziționează pe locul 7 (şapte) în clasamentul băncilor din Republica Moldova - sub pragul de semnificație, concluzionând că nu este bancă de importanță sistemică, or, aceasta ocupă poziții mediane şi inferioare în clasamentul importanței pentru sectorul bancar; aceasta deține o cotă de piață sub 5 la sută; numărul deponenților-persoane fizice constituie circa 53 mii de persoane (1.8 la sută din numărul total al deponenților în sectorul bancar), care dețin 2,5 la sută

din soldul total al depozitelor persoanelor fizice pe sectorul bancar, iar, în finanțarea economiei naționale BC „Energbank" SA ocupă o pondere de 2,6 la sută din portofoliul total de credite al sectorului bancar.

Astfel, se atestă că BMN a evaluat întrunirea condițiilor prevăzute la art. 52 alin. (6) din Legea nr.202/2017 și anume dacă neprelungirea termenului de înstrăinare a acțiunilor va crea riscul periclitării stabilității financiare; dacă există un interes public pentru prelungirea termenului; dacă există un achizitor potențial.

BNM a apreciat că o eventuală perturbare a activității acesteia cauzată de neprelungirea termenului de înstrăinare a acțiunilor, nu va avea impact asupra continuității funcțiilor critice asupra activităților, serviciilor sau operațiunilor a căror întrerupere poate conduce la perturbări în furnizarea unor servicii esențiale pentru economia reală sau la perturbarea stabilității financiare date fiind dimensiunea, cota de piață, interconexiunile interne și externe, complexitatea băncii sau derularea de către bancă a activităților transfrontaliere, precum si asupra capacității de substituire a acestor activități, servicii sau operațiuni.

Or, stabilirea BC „Energbank" SA a cerinței de constituire a amortizorului de risc sistemic nu indică capacitatea acesteia de a declanșa un risc sistemic și a periclita stabilitatea financiară, care n-a dus la consecințe negative grave asupra sectorului financiar și economiei reale.

Cu referire la existența interesului public, care justifică prelungirea termenului de vînzare a acțiunilor deținute în BC „Energbank" SA, instanța reține că, și această condiție a fost verificată de către BNM, care a menționat că, deși băncile sunt calificate ca „entități de interes public", însă aceasta nu înseamnă și prezența a priori a interesului public în prelungirea termenului de vînzare a acțiunilor lor. Or, în fiecare caz concret determinarea existenței interesului public îi revine Băncii Naționale a Moldovei, ca autoritate de reglementare a băncilor, de autorizare a accesului acționariatului semnificativ în bănci, de supraveghere a respectării cerințelor prudențiale, în scopul stabilității și viabilității sistemului bancar.

Neprelungirea termenului de înstrăinare a acțiunilor BC „Energbank" SA de către acționarii vizați de Hotărârea nr. 12 și 13 din 11.01.2019 nu este în măsură să conducă la o eventuală necesitate de sprijin financiar public extraordinar în sensul art. 2 alin. (50) din Legea 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor, ajutor de stat în înțelesul art. 3 din Legea nr.139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, destinat păstrării sau restabilirii viabilității, lichidității sau solvabilității unei bănci și prin urmare nu ar avea implicații asupra fondurilor publice, fapt ce a determinat ca Banca Națională a Moldovei să ajungă la concluzia că interesul public în a dispune prelungirea termenului de înstrăinare a acțiunilor respective lipsește.

În partea ce ține de identificarea unui achizitor potențial al acțiunilor, al cărui caracter potrivit şi adecvat nu comportă suspiciuni întemeiate, BNM a stabilit că „Micro Kapital Management" SA în pofida interesului manifestat anterior în achiziționarea acţiunilor (100%) din capitalul social al BC „Energbank" SA, acesta nu a depus la BNM vreo cerere şi documente necesare în scopul obținerii aprobării Băncii Naționale a Moldovei pentru achiziționarea acţiunilor respective şi, corespunzător, a deținerii calificate în capitalul social al BC „Energbank" SA, or, interesul acestuia de a investi în sectorul financiar al Republicii Moldova, poate presupune îndreptarea acestuia către alte obiecte de investiție, altele decât BC „Energbank" SA.

Referitor la potențialii achizitori ai acțiunilor „Revenio Capital" LTD şi „Vestigo Capital Advisors" LLP, care prin scrisoarea din 04.07.2019, au informat BNM despre o eventuală intenție de a achiziționa până la 100% din capitalul social al BC „Energbank" SA, este de menționat că BNM a constatat că beneficiar efectiv al „Vestigo Capital Advisors" LLP, este o terță persoană care este inclusă în lista jurisdicțiilor ce nu implementează standarte internaționale de transparență, iar, ce ține de „Revenio Capital" LTD, BNM a constatat că achizitorul potențial nu este capabil să finanțeze participația şi să

mentină o structură financiară solidă a sa şi a băncii. Motiv din care, autoritatea publică a ajuns la concluzia că se atestă suspiciuni întemeiate că caracterul achizitorilor potențiali „Revenio Capital” LTD şi „Vestigo Capital Advisors” LLP nu este potrivit şi adecvat acestui criteriu, inclusiv, reieşind din mărimea insuficientă a activelor nete în raport cu investiția preconizată, precum şi lipsa informațiilor referitor la mărimea activelor şi a veniturilor beneficiarilor acesteia.

Argumentul reclamanților precum că, BNM s-a bazat pe interpretarea eronată a unor prevederi legale, pe presupuneri şi raționamente eronate referitoare la temeiurile de fapt şi drept care au determinat adoptarea hotărârilor contestate, și anume că Banca Națională a Moldovei în mod ilegal a calificat banca ca nefiind o societate de importanță sistemică și în mod eronat a constatat lipsa riscului periclitării stabilității financiare, lipsa interesului public în a dispune prelungirea termenului și lipsa unui achizitor potențial corespunzător, acestea sunt appreciate critic de către instanța de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 31 Cod Administrativ, actele administrative individuale şi operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Conform art. 118 Cod Administrativ, (1) Motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii.

(2) Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;

b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc.

(3) Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.

(4) Motivarea nu este obligatorie în cazul în care:

a) autoritatea publică admite o petiţie în totalitate fără ca prin decizia de soluţionare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane;

b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau

c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de acelaşi fel într-un număr mai mare sau automatizat şi, conform circumstanţelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

La caz, se observă că, poziția autorității publice pârâte este una clară și explicită, or, în contextul certitudinii juridice, orice persoană căreia nu i-au fost satisfăcute cerințele legale de către o autoritate publică trebuie să cunoască într-o formă explicită motivele care au stat la baza unei asemenea hotărâri.

În segmentul dat, instanța va evidenția că, legalitatea, oportunitatea, discreția reprezintă dimensiuni juridice distincte ale actelor administrative care nu urmează a fi confundate. O asemenea concluzie nu rezidă direct din Codul administrativ, care nu definește în general noțiunea de oportunitate sau dreptul discreționar, însă se deduce dintr-o analiză multiaspectuală a legislației conexe și doctrinei juridice.

Legalitatea unui act administrativ poate fi verificată prin raportare la următoarele condiții generale: conformitatea cu dispozițiile constituționale, cu legile adoptate de Parlament şi cu toate actele normative

cu forță juridică superioară; competența emitentului; forma şi procedura prevăzută de lege. Principiul legalității evocă acea calitate a actului administrativ de a corespunde legii în accepțiunea *lato sensu*, atât din punct de vedere al categoriilor de acte normative incluse în sintagma lege, cât și din punct de vedere al prescripțiilor legii în ceea ce privește forma, fondul și limitele competenței organului care emite actul administrativ.

Prin *oportunitate* înțelegem realizarea sarcinilor şi atribuțiilor legale în termen optim, cu cheltuieli minime de resurse materiale și spirituale, dar cu eficiența cât mai mare, precum și alegerea celor mai potrivite mijloace pentru realizarea scopului legii. Oportunitatea vizează: momentul în care se adoptă actul administrativ (actualitatea), locul şi condiţiile concrete în care urmează să se aplice un act administrativ, conformitatea cu scopul legii, mijloacele, durata, calitatea vieţii şi interesul public.

Dreptul de apreciere sau *puterea discreționară* reprezintă acea marjă de libertate lăsată la libera apreciere a unei autorităţi astfel ca, în vederea atingerii scopului indicat de legiuitor, să poată recurge la orice mijloc de acţiune în limitele competenţei sale. Dincolo de aceste limite, autoritatea respectivă va acționa cu exces de putere ce poate fi cenzurat în instanţa de judecată.

Chestiunea oportunității actelor administrative este strâns legată de dreptul de apreciere (puterea discreționară) al organelor administraţiei de stat care reprezintă o facultate recunoscută de lege a acestor subiecţi de drept în alegerea soluţiilor celor mai adecvate pentru aplicarea eficientă a legii.

Legislatorul autohton prin dispoziția art. 225 alin. (1) din Codul administrativ, a exceptat expres de la controlul judecătoresc, segmentul de oportunitate a actului administrativ, totodată a limitat competențele instanței în verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar la următoarele elemente: luarea în considerare a tuturor faptelor relevante; respectarea limitelor legale ale dreptului discreţionar; exercitarea dreptului discreționar conform scopului acordat prin lege.

Instanța subliniază că, dacă autoritatea publică poate decide discreționar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale. Dreptul discreționar derivă din cadrul normativ aplicabil, legislatorul operând cu noțiuni: ”poate”, ”are dreptul”, ”fie/sau” etc, care per ansamblu conturează posibilitatea autorității publice de a opta între mai multe conduite de urmat. Dacă legislatorul utilizează noțiunile : ”trebuie”, ”urmează”, ”este obligat” etc, atunci în aceste cazuri nu devine incident dreptul discreționar. Dreptul de a admite deziderateleе solicitantului sau a le respinge, în mod formal, configurează o putere discreționară, însă în acest caz, legislatorul nu conferă expres consecințe/soluții alternative.

În acest context este relevantă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Aplicabilitatea art. 6 § 1 în materie civilă depinde, în primul rând, de existența unei ”contestații” (în limba engleză, ”dispute”). În plus, trebuie să se întemeieze pe un ”drept” care să poată fi pretins, cel puțin în mod credibil, recunoscut în dreptul intern, indiferent dacă acest drept este sau nu protejat de Convenție. Trebuie să fie vorba despre o contestație reală și serioasă, care poate privi atât existența însăși a dreptului, cât și întinderea sa sau modalitățile sale de exercitare. În sfârșit, rezultatul procedurii trebuie să fie în mod direct decisiv pentru dreptul „civil” în cauză, o legătură foarte slabă ori consecințe îndepărtate nefiind suficiente pentru ca art. 6 § 1 să fie aplicabil. (Regner împotriva Republicii Cehe)

„Contestația” trebuie să fie reală și serioasă. *(Sporrong și Lönnroth împotriva Suediei)*

În cazul în care o acțiune se limitează la aspecte legate de respectarea condițiilor de admisibilitate, nu constituie o „contestație” referitoare la drepturi și obligații cu „caracter civil” *(Neshev împotriva Bulgariei)*. Într-o serie de cauze în care căile de atac interne fuseseră respinse din motive procedurale (lipsa unei căi de atac formulate prealabil sau a sesizării unei instanțe competente), Curtea a considerat că acea „contestație” prezentată în fața instanțelor naționale de către reclamanți nu era nici ”reală”, nici

”serioasă”, astfel încât art. 6 § 1 nu era aplicabil. În acest sens, a subliniat că respingerea acțiunii era previzibilă și că reclamanții nu aveau nicio șansă să schimbe situația pe care o reclamau. *(Astikos Oikodomikos Synetairismos Nea Konstantinoupolis împotriva Greciei)*

Rezultatul procedurii trebuie să fie hotărâtor în mod direct pentru dreptul în cauză [de ex., *Ulyanov împotriva Ucrainei* (dec.)]. În consecință, o legătură neglijabilă sau repercusiuni îndepărtate nu sunt suficiente pentru a putea invoca art. 6 § 1 *(Boulois împotriva Luxemburgului)*. De exemplu, Curtea a considerat că recursul prin care reclamanții au contestat legalitatea prelungirii autorizației de exploatare a unei centrale nucleare nu intra sub incidența art. 6 § 1, legătura dintre decizia de prelungire a autorizației și dreptul reclamanților la protecția vieții, a integrității lor fizice și a bunurilor lor fiind „prea subtilă și îndepărtată”, întrucât persoanele în cauză nu au demonstrat că erau personal expuse unui pericol nu doar specific, ci, mai presus de toate, iminent *[Balmer-Schafroth și alții împotriva Elveției, pct. 40; Athanassoglou și alții împotriva Elveției (MC), pct. 46-55; a se vedea, mai recent, Sdružení Jihočeské Matky împotriva Republicii Cehe (dec.)*; pentru un recurs care viza o uzină cu noxe sonore limitate *[Zapletal împotriva Republicii Cehe (dec.)]*, sau impactul ecologic ipotetic asupra mediului al funcționării unei uzine de tratare a deșeurilor miniere, a se vedea *Ivan Atanassov împotriva Bulgariei, pct. 90-95].*

Se poate vorbi despre un ”drept” în sensul art. 6 § 1 atunci când un drept material, recunoscut de legislația națională, este însoțit de un drept procedural care îi permite să fie pus în aplicare în instanță *(Regner împotriva Republicii Cehe)*. Caracterul discreționar sau nediscreționar al puterii de apreciere a autorităților le permite să ia în considerare o măsură solicitată de un reclamant, ceea ce se poate dovedi decisiv. *(Boulois împotriva Luxemburgului).*

În lumina celor relatate, apreciind obiectiv probele administrate în ansamblu și interconexiunea lor în conformitate cu prevederile art. 93 Cod administrativ, instanța de judecată concluzionează că acțiunea reclamanților, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Or, activitatea administrativă efectuată de către Banca Națională a Moldovei, este una legală și întemeiată, autoritatea publică la soluționarea speței cercetînd complet și multiaspectual circumstanțele, și în limita competenței a emis un act administrativ, prin care și-a realizat scopul său legal.

Instanța nu poate reține argumentele reclamanților, care interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, iar argumentele privind temeinicia pretențiilor formulate de către reclamanți, sunt neîntemeiate și rezultă din interpretarea eronată a normelor de drept. Or, simpla nemulțumire a părților de actele administrative individuale defavorabile, nu poate constitui motiv de admiterea a acțiunii înaintate în judecată, iar prin prisma art. 93 Cod Administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

De altfel, reclamanții nu au convins instanța de judecată prin argumente plauzibile și probe concludente precum că pîrîtul ar fi acționat arbitrar sau abuziv în activitatea administrativă înfăptuită, iar verificând acțiunile ultimului s-a constatat că dreptul discreționar a fost exercitat în limitele legale, conform scopului urmărit de lege și cu luarea în considerare a tuturor faptelor relevante.

Instanța nu se expune asupra fiecărui argument invocat de participanții la proces, ținând cont de Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, din care rezultă că, motivarea hotărârii nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea trebuie să evidențieze că, judecătorul a examinat chestiunile esențiale prezentate și nu trebuie interpretată ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos, 19 aprilie 1994 , pct.61, seria A, nr.288).

Instanța conchide că, conduita pîrîtului este conformă cadrului legal citat supra, actul contestat de reclamanți a fost motivat în fapt și în drept, precum și a fost emis în conformitate cu rigorile prescrise de lege, abuzuri sau devieri în acest sens nu au fost identificate.

În asemenea conjunctură faptică, nu pot fi satisfăcute cerințele reclamanților cu privire la anularea anularea Hotărîrii nr.188 din 10.07.2019, precum și a Hotărîrii nr.227 din 29.08.2019 adoptată în procedura prealabilă, dimpotrivă admiterea unor asemenea pretenții ar desconsidera materialul probatoriu concludent și pertinent acumulat pe marginea cauzei judiciare.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin.(1) lit. f) Cod Administrativ, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Acţiunea de contencios administrativ, înaintată de către Elena Makovețkaia împotriva Băncii Naționale a Moldovei, persoană terță BC ,,Energbank" SA, cît și acţiunea de contencios administrativ, înaintată de către SA „Enteh" împotriva Băncii Naționale a Moldovei, persoană terță BC ,,Energbank" SA, cu privire la anularea actului administrativ - Hotărîrea nr.188 din 10.07.2019, precum și Hotărîrea nr.227 din 29.08.2019 adoptată în procedura prealabilă, ***se resping ca fiind neîntemeiate.***

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Igor Barbacaru